

Director:
XEVI XIRGO

Subdirectors:
**CARLES RIBERA,
LLUIS MARTÍNEZ,
MANUEL CUVAS,
PEPA MASÓ**

SECCIONS:
Política, **ANNA SERRANO**; Europa-Món, **PILAR ESTEBAN**;
Economia, **JOAN ARMENJOL**; Opinió, **TONI BROSA**; Societat, **CARLES SABATÉ**;
Catalunya, **JOAN RUEDA** i **RICARD PALOU**; Cultura i Espectacles, **JAUME VIDAL**;
Suplement Cultura, **DAVID CASTILLO**; Comunicació, **GEMMA BUSQUETS**;
Disseny, **RAMON BUCH**; Fotografia, **ANDREU PUIG**;
Documentació, **CARME TORNIS**; Delegada a Madrid, **MONTESE OLIVA**;
Tancament, **ANTONI DALMAU**; Llengua, **QUIM PUIGVERT**;
President del Consell Editorial, **VICENT SANCHIS**

REDACCIÓ I SEU SOCIAL:
Tàpies, 2 - 08001 Barcelona

CENTRALETA Tel. 93 227 66 00
ADREÇA INTERNET: <http://www.elpuntavui.cat>
SERVEI D'ATENCIÓ AL CLIENT Tel. 972 18 64 80
FAX Tel. 972 18 64 40

EDITA: **CORPORACIÓ CATALANA DE COMUNICACIÓ, S.L.**

PUBLICITAT: **HERMES COMUNICACIONS, S.A.**
Santa Eugènia, 42. 17005 Girona.
Tel.: 972 18 64 35 - Fax.: 972 18 64 10

IMPRESSIÓ: **Gráficas de Prensa Diaria**. DIFUSIÓ CONTROLADA PER L'OJD.

Als efectes del que preveu l'article 32.1 paràgraf segon de la LPI, Corporació Catalana de Comunicació SL s'oposa expressament a la utilització de qualsevol contingut d'aquest diari amb la finalitat de fer ressenyes o revistes de premsa amb fins comercials (press-clipping) sense comptar amb l'autorització prèvia de Corporació Catalana de Comunicació SL.

ELS CIENTÍFICS TENIM UNA RESPONSABILITAT SOCIAL AMB LA RECERCA QUE FEM

David Bueno i Torrens



Professor i investigador de genètica de la UB i divulgador de la ciència

ARC VOLTAIC

La responsabilitat social

Marilyn al cor

Cada dia es publiquen dotzenes de treballs científics, però només aquells que signifiquen un avenç considerable en un camp que generi interès, curiositat o preocupació reben cobertura mediàtica. Aquesta cobertura és indispensable perquè la societat participi d'aquests descobriments, i implica el reconeixement públic dels investigadors. Aquest reconeixement, al seu torn, incrementa llur prestigi professional, la qual cosa afavoreix l'obtenció de recursos per prosseguir la recerca i progressar professionalment, un aspecte important en un món de recursos limitats que promou la competitivitat.

AQUESTA COMPETITIVITAT FA que hom intenti destacar, per exemple incorporant frases impactants als articles que magnifiquin la importància o aplicabilitat del treball, sense caure en la falsedat. I també, com acaba d'analitzar un treball publicat a *Nature*, fa que sovint els investigadors joves se sentin pressionats a citar articles superflus dels senyors, atès que la transcendència d'un treball es mesura pel nombre de cites. Per què esmento tot això? Doncs perquè a vegades hi ha científics que van un pas més enllà i traspassen clarament la fonedissa línia vermella que separa la lícita competitivitat de la irresponsabilitat, i aprofiten el potencial impacte de les seves troballes per comunicar els resultats de manera clarament exagerada

o esbiaixada, un fet que contribueix a generar desconfiança i malmet la credibilitat de la recerca. Darrerament n'hem tingut dos exemples.

FA UN MES UN CIENTÍFIC HOLANDÈS va fer públic que el seu grup i un dels EUA havien mutat el virus de la grip aviar i havien obtingut una variant que, a diferència de la silvestre, s'encomana entre persones a través de l'aire. Aquest fet, sumat al fet que la seva mortalitat és propera al 50%, va encendre les alarmes de seguretat biològica i va donar arguments als abonats a les teories de la conspiració, que hi van veure un intent de les companyies farmacèutiques de mantenir els estoques de vacunes i fins i tot de voler escampar la malaltia. L'objectiu d'aquest treball, però, no era generar aquesta mutació concreta, sinó analitzar sistemàticament totes les mutacions que de forma natural es puguin produir en aquest virus per poder-nos-hi

Hi ha científics que van un pas més enllà i traspassen la línia vermella que separa la lícita competitivitat de la irresponsabilitat

anticipar. En van obtenir diverses de gran interès científic i mèdic, però aquest investigador, conegut dins el seu camp per les seves ansies de protagonisme, va comunicar i remarcar a la premsa aquesta mutació sense seguir els camins científics establerts, que haurien permès realitzar totes les comprovacions oportunes i, sense faltar a la veritat, explicar de forma més global la importància d'aquest projecte.

TAMBÉ FA UNES SETMANES es van comunicar a la premsa els resultats preliminars d'un experiment que aparentment demostrava que els neutrins viatgen més ràpidament que la llum, la qual cosa hauria qüestionat alguns aspectes de la teoria de la relativitat d'Einstein. Es van omplir moltes pàgines i molts minuts de ràdio i televisió, però fa uns dies es va veure que aquesta mesura era errònia, deguda simplement a una connexió defectuosa entre dos cables. Alguns dels investigadors van preferir avançar la comunicació abans d'haver fet totes les comprovacions i rèpliques que el mètode científic requereix, per apuntar-se a l'èfimer carro de la fama. La pregunta, en ambdós casos, és clara. No podrien haver seguit els camins propis de la recerca científica abans de comunicar-ho a la premsa, de forma esbiaixada i exagerada? Els científics tenim una responsabilitat social amb la recerca que fem, i també amb la manera com la comuniquem.

Enric Vila

Periodista



Tots els homes portem una Marilyn al cor que vam voler salvar sabent que no ens necessitava. Si no portem una Marilyn al cor, és que no hem mirat massa bé el món o és que no estímem prou la nostra mare, o bé som un pèl superficials i febles. Marilyn, valem ben poca cosa si no hem sigut capaços d'estimar una criatura adorable per pur amor a l'art. Si no ens hem encantat veient-la jugar amb els nostres sentiments com una gata amb un cabdell de llana, si no li hem regalat el nostre temps i la nostra admiració, entendris per la seva por del fracàs i per la nostra predisposició a protegir-la dels seus fantasmes monstruosos.

De vegades, a còpia de tenir-la a prop et feies il·lusions i creies que, desafiant totes les lleis, aconseguiries trasplantar aquella flor tan delicada al teu jardí. Però la bellesa només es deixa contemplar. Si mires d'atrapar-la es defensa despertant les teves pors, i et porta al caire de l'abisme perquè descobreixis els teus límits. Més enllà dels seus capricis, més enllà de la seva vanitat, més enllà de cada humiliació i de cada joc malvat hi havia un impuls que t'hi lligava. A la vida no hi ha res a perdre mentre tens el cor per perdre, i quan no tens res a perdre les coses passen una mica massa lluny.

Les persones que ens han trencat el cor són importants, marquen la fondària de la nostra voluntat i de la nostra compassió. Quan una persona et canvia la manera d'estar al món ja mai més no deixes d'estimar-la, per més que t'hagi fet patir. Marilyn, l'actriu: en aquella criatura fràgil, insegura i adorable hi veiem totes les Marilyn del món. Més enllà de les seves cuixes màgiques, tots els homes que hem viscut en portem una de semblant al cor. I encara al cap del temps, si pel motiu que sigui hi pensem, el nostre cor torna a sagnar i sabem que això a ella encara l'alimenta. Per això no voldriem haver de triar mai entre el record que ens ha deixat i la nova vida que tenim o somiem. (I avui, senyors, no parlo de política perquè vinc tot estovant de veure *My week with Marilyn!*)

LA PUNXA D'EN JAP



Joan Antoni Poch

